

PARAULES DE VIDA

L'Eucaristia dominical

Amb el començament de la catequesi parroquial, la celebració de l'Eucaristia dominical en les parròquies s'anima amb la participació de molts dels xiquets i joves que es preparen per a rebre els sagraments de la iniciació cristiana. Molts d'ells hi assisteixen acompanyats pels seus pares. La meta de la catequesi no consisteix únicament que aprenguen unes veritats, o que arriben a tindre una idea més o menys aproximada del que és el cristianisme, sinó en què s'inicien i aprenguen a viure com autèntics cristians, com a veritables amics del Senyor en el marc de la comunitat cristiana que és l'Església. Per això, ens hem d'alegrar d'aquest fet que, sense dubte, rejuveneix i anima les celebracions dominicals en les nostres parròquies.

La participació en la Missa dominical és essencial perquè la fe es mantinga viva. A molts els pot semblar una exigència per a creients molt compromesos amb l'Església. No és així. L'Eucaristia és el més bàsic perquè la fe es mantinga viva. El centre de la vida cristiana està en Crist, i el primer objectiu d'un deixeble del Senyor no pot ser un altre que créixer en l'amistat amb Ell. Els amics desitgen estar més units cada dia. La nostra unió amb Crist creix i es fortifica en l'escolta de la seua Paraula i en la participació en el Sagrament en el qual Ell es fa present entre nosaltres. A partir de

l'Eucaristia la nostra unió amb Crist es farà més forta en l'oració, en les obres de caritat, en la vivència cristiana del treball i la família, en la fidelitat a la nostra vocació, etc... L'abandó de l'Eucaristia porta al debilitament i a la mort de la vida cristiana perquè, sense adonar-se, el cristià es va allunyant a poc a poc de Crist.

Els creients no vivim la fe aïlladament, sinó en comunitat. Els primers deixebles no van seguir al Senyor perquè eren un grup d'amics o perquè pensaven de la mateixa manera. De fet, en els evangelis veiem que de vegades discutien entre si o

que tenien interessos contraposats. No obstant això, es mantien en el seguiment perquè Crist era el vincle d'unió entre ells. Els cristians no formem part de l'Església perquè som una colla d'amics, perquè tenim els mateixos interessos o perquè pensem de la mateixa manera sobre la realitat política i social que ens envolta. Aquests no són els nostres vincles d'unió. Formem part de l'Església perquè, malgrat les nostres diferències, tots ens sentim deixebles de Crist. I és la nostra unió amb Ell el que fa que les diferències legítimes no acaben convertint-se en divisions i que l'Església arribe a ser una autèntica família de Déu. Quan algú deixa de participar en les celebracions de la seua família, es va distanciant a poc a poc dels seus familiars i, al final, acaba convertint-se en un estrany a

casa seua. Això és el que li ocorre també a un cristià que abandona l'Eucaristia: acaba sentint-se estrany en l'Església.

A les famílies que participeu en l'Eucaristia dominical amb els vostres fills us vull convidar a que no la convertiu en una activitat que acaba quan finalitza el curs catequètic. Viviu-la com una ocasió per retrobar-vos amb el Senyor i amb la seua Església.

Amb la meua benedicció i afecte.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Aprofundir el misteri de Jesús

Aquests diumenges estem llegint a la segona lectura fragments escollits de la carta als Hebreus. El que llegim avui ens ofereix l'ocasió de tornar a aprofundir el misteri de Jesús. Hebreus té un llenguatge molt propi. Quan l'entendem apareix el que és: un místic extraordinari que ens acompanya cap el nucli del misteri que ell ha contemplat.

Aquesta és la idea central de la carta: Jesucrist va entrar al santuari del cel no amb la sang d'altres sinó amb la seva pròpia sang (9,11-12). Té al davant, sense dubte, la mort de Jesús en la creu. La imatge de la sang, però, és tan viva i la mort de Jesús tan dolorosa, que espontàniament pensem

en el seu sofriment. Però l'autor no es refereix pròpiament a la mort física de Jesús sinó a la seva donació total, personal, lliure al Pare, a la seva entrega interior plena. No va oferir coses externes o animals, com feien els sacerdots al temple de Jerusalem, sinó que es va oferir ell mateix, donant-se del tot. Utilitza la imatge de la sang, però no per subratllar el sofriment o la mort de Jesús, sinó com a signe de la seva donació personal al Pare, sentit últim i admirable de la seva mort, i de tota la seva vida.

Hebreus continua: amb la seva sang entrà al santuari del cel. Per a Hebreus, el cel és Déu mateix. Així Jesús, donant-se, va entrar en comunió plena

amb Déu. És donant-se del tot al Pare com Jesús, el Fill, es va unir a Ell i va entrar a la felicitat, la vida plena. En un altre text ho diu de manera sorprenent: «Tot i ser Fill, en els sofriments va aprendre a entregar-se al Pare i així arribà a la plenitud» (5,8-9).

Aquest va ser el seu misteri i aquest es el «camí nou i vivent» (10,19-20) que ens ha obert a nosaltres i a tota la humanitat, el camí de la veritable comunió amb Déu, el camí d'una vida donada, oferta, generosa, que sap estimar i perdonar, que sap perdre-ho tot, donant-se als altres.

Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRAS DE VIDA

La Eucaristía dominical

Con el comienzo de la catequesis parroquial, la celebración de la Eucaristía dominical en las parroquias se anima con la participación de muchos de los niños y jóvenes que se preparan para recibir los sacramentos de la iniciación cristiana. Muchos de ellos asisten acompañados por sus padres. La meta de la catequesis no consiste únicamente en que aprendan unas verdades, o en que lleguen a tener una idea más o menos aproximada de lo que es el cristianismo, sino en que se inicien y aprendan a vivir como auténticos cristianos, como verdaderos amigos del Señor en el marco de la comunidad cristiana que es la Iglesia. Por ello, nos hemos de alegrar de este hecho que, sin duda, rejuvenece y anima las celebraciones dominicales en nuestras parroquias.

La participación en la Misa dominical es esencial para que la fe se mantenga viva. A muchos les puede parecer una exigencia para creyentes muy comprometidos con la Iglesia. No es así. La Eucaristía es lo más básico para que la fe se mantenga viva. El centro de la vida cristiana está en Cristo, y el primer objetivo de un discípulo del Señor no puede ser otro que crecer en la amistad con Él. Los amigos desean estar más unidos cada día. Nuestra unión con Cristo crece y se fortalece en la escucha de su Palabra y en la participación en el Sacramento en el que Él se hace presente entre nosotros. A partir de la Eucaristía nuestra unión con Cristo se hará más fuerte en la oración, en las obras de caridad, en la vivencia cristiana del trabajo y la familia, en la fidelidad a nuestra vocación, etc... El abandono de la Eucaristía lleva al debilitamiento y a la muerte de la vida cristiana porque, sin darse cuenta, el cristiano se va alejando poco a poco de Cristo.

Los creyentes no vivimos la fe aisladamente, sino en comunidad. Los primeros discípulos no siguieron al Señor porque eran un grupo de amigos, o porque todos pensaban del mismo modo. De hecho, en los evangelios vemos que a veces discutían entre sí o que tenían intereses contrapuestos. Sin embargo, se mantenían en el seguimiento porque Cristo era el vínculo de unión entre ellos. Los cristianos no formamos parte de la Iglesia porque somos un grupo de amigos, porque tenemos los mismos intereses o porque pensamos del mismo modo sobre la realidad política y social que nos rodea. Esos no son nuestros vínculos de unión. Formamos parte de la Iglesia porque, a pesar de nuestras diferencias, todos nos sentimos discípulos de Cristo. Y es nuestra unión con Él lo que hace que las diferencias legítimas no acaben convirtiéndose en divisiones y que la Iglesia llegue a ser una auténtica familia de Dios. Cuando alguien deja de participar en las celebraciones de su familia, se va distanciando poco a poco de sus familiares y, al final, acaba convirtiéndose en un extraño en su casa. Eso es lo que le ocurre también a un cristiano que abandona la Eucaristía: acaba sintiéndose extraño en la Iglesia.

A las familias que participáis en la Eucaristía dominical con vuestros hijos os quiero invitar a que no la convirtáis en una actividad más que termina cuando finaliza el curso catequético. Vividla como una ocasión para reencontraros con el Señor y con su Iglesia.

Con mi bendición y afecto.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Inauguració del curs al Seminari Major Interdiocesà

El dia 25 de setembre va tenir lloc la solemne sessió d'inauguració del curs 2018-2019 del Seminari Major Interdiocesà de Catalunya, a la seva seu del carrer Casp de Barcelona. Va ser presidida per l'Arquebisbe metropolità Mons. Jaume Pujol. Hi assistiren els bisbes i els rectors dels seminaris de les set diòcesis que conformen la Província Eclesiàstica Tarraconense, i que s'agrupen en el Seminari Interdiocesà, amb el renovat equip de formadors: Mn. Javier Vilanova, rector; Mn. Gabriel Casanovas, vicerector; Mn. Jaume Gené, director espiritual; i Mn. Joaquim Blas, tutor d'estudis.

Aquest curs residiran al Seminari 24 joves en les diverses etapes de la seva formació per al ministeri sacerdotal. Cursaran els seus estudis de Propedèutic a Barcelona; i a les Facultats de Filosofia i de Teologia de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, els estudis filosòfics i teològics.

El vespre del dia 25 van celebrar la pregària de Vespres i l'Eucaristia presidida per tots els bisbes, amb l'Arquebisbe metropolità. Posteriorment, van gaudir d'un sopar de germanor, al final del qual l'Arquebisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives, que és el bisbe delegat per al Seminari, va dir unes sentides paraules d'agraïment i de comiat per als dos formadors, Mn. Norbert Miracle i Mn. Jaume Casamitjana, que havien acabat el seu servei després de tretze i set anys, respectivament, de missió al Seminari. També va donar la benvinguda al nou equip de formadors desitjant-los un bon servei a la comunió. Van respondre ells amb agraïment i va cloure els parlaments Mons. Jaume Pujol, fent adonar del camí eclesial que anem recorrent amb l'ajuda del Senyor.

Mn. Javier Vilanova

Celebració de la festa de Sant Vicenç de Paül

El dia 27 de setembre se celebrà la festa de Sant Vicenç de Paül, fundador de la Congregació de la Missió dels Pares Paüls i la Companyia de les Filles de la Caritat. Com tots els anys, les Filles de la Caritat de la Casa d'Acollida de Tortosa, van celebrar la festa amb una Eucaristia a la capella del Sagrari de la parròquia del Sant Crist de la Catedral. Fou presidida pel rector, Mn. Josep M. Membrado, i concelebrada per Mn. Antonio Ripollés. En la monició d'entrada, la Gna. Maria Teresa va agrair al Senyor tots els beneficis rebuts i destacà que sant Vicenç de Paül estimava molt la humilitat i al mateix temps desitjava omplir-se de la presència divina.

En l'homilia, Mn. Membrado recordà les paraules del papa Francesc, segons les quals «sant Vicenç de Paül practicà una missió per a encarnar l'aspecte de l'Evangeli amb el carisma de la caritat». Ens va donar unes instruccions renovades d'acord amb el seu temps i amb les tasques que volia realitzar. «Com actuarien avui sant Vicenç de Paül i santa Lluïsa de Marillac?». I afegí que «l'important és el que fem nosaltres; ells ja ho feren en

el seu temps». «El repte que tenim tots és fer les coses bé, de manera que el nostre camí sigui la caritat. És l'assignatura de la que ens preparem, per poder-la aprovar, quan arribi el moment que el Senyor ens crida a la seua presència», explicà.

Després de la benedicció final, es van beneir unes coques i, en finalitzar la celebració, es repartiren entre tots els assistents mentre cantàvem l'himne de Sant Vicenç de Paül: «Ensñanos a amar Vicente de Paül, al pobre nuestro hermano como lo amaste tú». La celebració va acabar amb una foto de tot el grup.

Maria Joana Querol

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

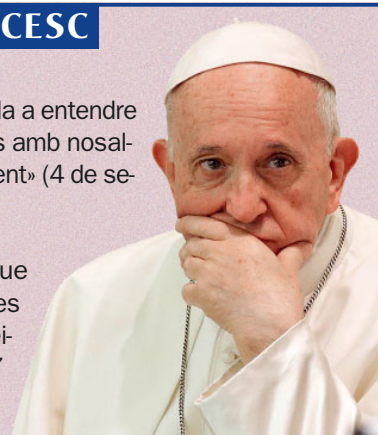

@Pontifex: «Que l'amor de Déu esdevingui cada cop més la força que atrau i orienta la nostra llibertat» (2 de setembre).

@Pontifex: «La veritable pau és un do de Déu; brolla de cors guarits i reconciliats i s'estén fins a abraçar el món sencer» (3 de setembre).

@Pontifex: «La fe ens ajuda a entendre el sentit de la vida: Déu és amb nosaltres i ens estima infinitament» (4 de setembre).

@Pontifex: «Recordeu que com més us doneu als altres més rebreu vosaltres mateixos i sereu més feliços» (7 de setembre).

In memoriam: Mn. Javier Obón

El 19 de novembre farà dos anys del traspàs del nostre benvolgut Mn. Javier Obón. Després de 25 anys de servei en diversos encàrrecs pastorals a la nostra diòcesi, va marxar de missioner a l'Arxidiòcesi d'Ayacucho, al Perú.

Allà es va trobar amb una regió desfeta per dècades de terrorisme. Va instal·lar-se en assentaments invasius sense cap tipus de servei i va anar veient les necessitats i buscant el finançament per resoldre-ho. La Delegació diocesana de Missions i els seus cooperadors van ser el seu gran aliat, però també va obtenir ajuts de Mans Unides, Càritas, l'ONG Misión América, la Conferència Episcopal, de la Generalitat Valenciana, etcètera. Va tocar moltes portes. Totes se li van obrir i, gràcies a la gran cooperació que va tenir, va poder oferir molts serveis.

Davant cada necessitat tenia una resposta adient. Així i a tall d'exemple, davant la manca de recursos per formar sacerdots, establí beques per als

estudis; davant el rendiment escolar deficient dels xiquets i joves per una alimentació molt roïna, establí menjadors escolars. També va construir els CETPRO (Centres d'Estudis Professionals) i va promoure l'establiment de centres d'atenció primària per atendre els problemes de salut de la població. I davant una realitat de manca de temples i l'existència de capelles en molt mal estat, en va planificar la construcció i reconstrucció perquè totes les comunitats poguessin tenir un lloc de reunió.

Durant 22 anys va servir l'Església d'Ayacucho amb totes les forces que tenia. S'hi va lliurar plenament en cos i ànima.

Molta ha estat la gent de la nostra diòcesi tortosina que ha posat el seu granet de sorra per recolzar la tasca que va realitzar Mn. Javier durant tots els anys de servei a Ayacucho.

Moltes gràcies a tots per haver ajudat a fer-ho realitat.

Delegació diocesana de Missions

Nomenaments i cessaments

El senyor bisbe de la diòcesi, Mons. Enrique Benavent Vidal, ha signat durant el mes de setembre els següents nomenaments i cessaments. Dia 20 de setembre de 2018:

A. Nomenaments

- Rev. Ferran Aspa Beltrán**, pvre., rector de la parròquia Sant Bartomeu, apòstol, de Freginals.
- M.I. Pascual Centelles Llop**, pvre., rector de les parròquies: Mare de Déu dels Àngels, de Tortosa, i la Divina Pastora, de Vinallop-Tortosa.
- Rev. Willy Dibala Malembo**, pvre., rector de les parròquies: la Nativitat de Maria, d'Aldover; la Nativitat de Maria, de Paüls; l'Assumpció de Maria, de Xerta.
- Rev. Francisco Javier Goñi San Miguel**, pvre., rector del Temple de la Reparació, de Tortosa.
- Rev. Jesús Cid Xutglà**, diaca, exercici de la cura pastoral a la parròquia Sant Antoni Abat, de Roquetes.
- Sra. Núria Fernández Albesa**, presidenta del «Servei Diocesà de Colònies i Esplais».

B. Cessaments

- M.I. Pascual Centelles Llop**, pvre., cessa del càrrec de rector de les parròquies: la Nativitat de Maria, d'Aldover; la Nativitat de Maria, de Paüls; l'Assumpció de Maria, de Xerta.
- Rev. Francisco Javier Goñi San Miguel**, pvre., cessa del càrrec de rector de la parròquia Mare de Déu dels Àngels, de Tortosa.
- Rev. Willy Dibala Malembo**, pvre., cessa del càrrec de rector del Temple de la Reparació, de Tortosa.
- Rev. Joaquín Barberán Roca**, pvre., cessa del càrrec de rector de les parròquies: Sant Bartomeu, apòstol, de Freginals; la Divina Pastora, de Vinallop-Tortosa.
- Rev. Gerard Reverté Escrihuela**, pvre., cessa del càrrec d'adscrit a la parròquia de Mare de Déu deis Dolors, de Tortosa.
- Rev. Jesús Cid Xutglà**, diaca, cessa de la cura pastoral de les parròquies: Sant Antoni Abat, dels Reguers; Sant Agustí, bisbe, d'Alfara de Carles; Sagrat Cor de Jesús, del Raval de Cristo.

AGENDA

- ▶ **Dimarts 13.** Reunió de delegats de Missions de la Tarraconense.
- ▶ **Divendres 16.** Campredó, a les 19.30 h, confirmacions.
- ▶ **Dissabte 17.** Tivissa, a les 20 h, confirmacions.
- ▶ **Diumenge 18.** Jornada Mundial dels Pobres. / Sant Carles de la Ràpita, parròquia Sant Josep, a les 10.45 h, confirmacions. / Sant Carles de la Ràpita, parròquia la Santíssima Trinitat, a les 12.30 h, confirmacions.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

12. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Tt 1,1-9 / Sl 23 / Lc 17,1-6]. Sant Josafat, bisbe coadjutor de Pólozk i màrtir (1623) per la unitat dels cristians; sant Emilià (Millán) de la Cògolla, ermità a la Rioja.

13. ■ Dimarts [Tt 2,1-8.11-14 / Sl 36 / Lc 17,7-10]. Sant Leandre, bisbe de Sevilla (s. VI); sant Dídac (Diego) d'Alcalà, religiós franciscà a Sevilla (†1463); sant Estanislau de Kostka, religiós jesuïta.

14. ■ Dimecres [Tt 3,1-7 / Sl 22 / Lc 17,11-19]. Sant Serapi, primer

màrtir mercedari; sant Josep Pignatelli, prev. jesuïta; santa Veneranda, vg.

15. ■ Dijous [Flm 7-20 / Sl 145 / Lc 17,20-25]. Sant Albert el Gran (†1280), bisbe de Ratisbona i doctor de l'Església (dominicà), patró dels naturalistes; sant Eugeni, bisbe de Toledo; sant Leopold (s. XII), noble, patró d'Àustria.

16. ■ Divendres [2Jo 4-9 / Sl 118 / Lc 17,26-37]. Santa Margarida d'Escòcia (†1093), reina, nascuda a Hongria; santa Gertrudis

(1256-1303), verge cistercenca a Helfta.

17. □ Dissabte [3Jo 5-8 / Sl 111 / Lc 18,1-8]. Santa Isabel d'Hongria (1207-1231), princesa viuda, serventa dels malalts; sant Gregori Taurin, bisbe de Neocesarea (s. III); sant Iscle o Aciscle i santa Victòria, germans mrs. a Còrdova (303).

18. ■ Diumenge vinent, XXXIII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Dn 12,1-3 / Sl 15 / He 10,11-14. 18 / Mc 13,24-32]. Sant Romà, mr.; sant Aureli, mr.

Diumenge XXXII de durant l'any (B)

COMENTARI

Aquesta viuda pobra és la que ha donat més

Quan la Transfiguració apareixen Moisès —representant de la Llei— i Elies —representant dels Profetes—. Tot i ser profeta sense llibre propi, Elies és model de fidelitat al Senyor i de defensa dels pobres.

L'episodi del profeta i la viuda de Sarepta comença reclamant Elies *fer primer un panet per ell*, tot i que *a la viuda només li queda un grapat de farina i una mica d'oli* i la perspectiva és *morir de fam*. El missatge és clar: *No es buidarà el pot de farina ni s'abaixarà l'oli de la gerra*.

Garantia? *Ho diu el Senyor*. Així el miracle de llibre del *no buidar-se el pot de farina ni abaxar-se l'oli de la gerra* actualitza el gran do del manà.

La carta-homilia als Hebreus, havent assenyalat la imperfecció radical de la primera Aliança (8,7-13) i la total ineficàcia del culte antic (9, 1-10), dedica la resta del cp. 9 a presentar l'eficàcia definitiva del sacrifici de Crist que *va ser ofert una sola vegada quan va prendre damunt seu els pecats de tots*. Si el seu sacrifici no hagués estat definitivament redemptor, caldria la seva repetició constant.

Amb el Culte nou del seu Sacerdoci *Crist ha entrat al cel mateix i s'ha presentat davant Déu per nosaltres*.

Jesús ha ensenyat que no hi ha primer Manament sense segon quan, a la pregunta *quin és «el primer» de tots els Manaments*, contesta afegint que *«el segon» és «Estima els altres com a tu mateix»*.

Ara dues perícopes es complementen amb la crítica al costum d'*ocupar els primers seients* (v. 38-39) i a la praxi de *devorar els béns de les viudes* (v. 40), per acabar fent la lloança de la *viuda pobra* (v. 41-44).

La primera crítica presenta un retrat cru dels *mestres de la Llei*, els escribes, especialistes i intèrprets oficials de la Llei, teòrics educadors de la fe del Poble, als qui *els agrada ocupar els primers seients*. De l'anàlisi Jesús en treu una consigna: *No us fieu dels mestres de la Llei*.

En contraposició Jesús se situa *assegut al temple però enfrontat a la sala del tresor* per lloar la viuda pobra que ha donat més de tots perquè ella, que ho necessita, ha donat tot el que tenia mentre que els altres han donat del que els sobrava.

I jo, què dono?

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del primer llibre dels Reis (1Re 17,10-16)

En aquell temps el profeta Elies se n'anà a Sarepta. Quan arribà a l'entrada del poble hi havia allà una viuda que recollia llenya. Elies la cridà i li digué: «Porta'm, si et plau, una mica d'aigua per beure.» Mentre l'anava a buscar, Elies la tornà a cridar i li digué: «Porta'm, també, un tros de pa.» Ella respongué: «Per la vida del Senyor, el teu Déu, et juro que no en tinc gens. Només tinc un grapat de farina i una mica d'oli. Ara estava recollint aquests branquillons i anava a fer pa per a mi i per al meu fill. Ens el menjarem i després morirem de fam.»

Elies li respongué: «No tinguis por. Fes-ho tal com dius, però primer fes un panet per a mi i dona-me'l. Després ja en faràs per a tu i per al teu fill. Això diu el Senyor, Déu d'Israel: No es buidarà el pot de la farina ni s'abaixarà l'oli de la gerra fins al dia que Senyor enviarà la pluja al país.» Ella va fer tal com Elies li havia dit, i durant molts dies, tant ella com la seva família van poder menjar: no es va buidar el pot de la farina ni s'abaixà l'oli de la gerra, tal com el Senyor ho havia dit per boca d'Elies.

▶ Salm responsorial (145)

R. *Lloa el Senyor, ànima meva.*

El Senyor, que es manté fidel per sempre, / fa justícia als oprimits, / dona pa als qui tenen fam. / El Senyor deslliura els presos.

El Senyor dona la vista als cecs, / el Senyor redreça els vençuts. / El Senyor estima els justos; / el Senyor guarda els forasters. R.

Manté les viudes i els orfes, / i capgira els camins dels injustos. / El Senyor regna per sempre, és el teu Déu, / Sió, per tots els segles. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 9,24-28)

Crist no ha entrat en aquell santuari, a imatge del veritable, fet per mà d'homes, sinó que ha entrat al cel mateix, i s'ha presentat davant Déu per nosaltres. El gran sacerdot entra cada any al santuari amb una sang que no és la seva. Crist, en canvi, no s'ha d'ofrir moltes vegades, altrament hauria hagut d'anar sofrint la seva passió des de la creació del món. De fet no ha aparegut fins ara, a la fi dels temps, a oferir-se ell mateix una sola vegada, com a víctima per abolir el pecat. Els homes morim una sola vegada, i després de la mort ve el judici. Semblantment el Crist va ser ofert una sola vegada, quan va prendre damunt seu els pecats de tots. Després tornarà a revelar-se, no ja per raó dels pecats, sinó per salvar aquells qui esperen el moment de rebre'l.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 12,38-44) (Versió abreujada)

En aquell temps, Jesús, estant assegut al temple, davant la sala del tresor, Jesús mirava com la gent hi tirava diners. Molts rics hi tiraven molt, però vingué una viuda pobra que hi tirà dues monedes de les més petites. Jesús cridà els deixebles i els digué: «Us dic amb tota veritat que aquesta viuda pobra és la que ha donat més de tots; els altres han donat del que els sobrava, però ella, que ho necessitava per a viure, ha donat tot el que tenia.»

▶ Lectura del primer libro de los Reyes (1Re 17,10-16)

En aquellos días, se alzó el profeta Elías y fue a Sarepta. Traspasaba la puerta de la ciudad en el momento en el que una mujer viuda recogía por allí leña. Elías la llamó y le dijo: «Tráeme un poco de agua en el jarro, por favor, y beberé». Cuando ella fue a traérsela, el volvió a gritarle: «Tráeme, por favor, en tu mano un trozo de pan». Ella respondió: «Vive el Señor, tu Dios, que no me queda pan cocido; sólo un puñado de harina en la orza y un poco de aceite en la alcuza. Estoy recogiendo un par de palos, entraré y prepararé el pan para mí y mi hijo, lo comeremos y luego moriremos». Pero Elías le dijo: «No temas. Entra y haz como has dicho, pero antes prepárame con la harina una pequeña torta y tráemela. Para ti y tu hijo la harás después. Porque así dice el Señor, Dios de Israel: «La orza de harina no se vaciará, la alcuza de aceite no se agotará, hasta el día en que el Señor conceda lluvias sobre la tierra». Ella se fue y obró según la palabra de Elías, y comieron él, ella y su familia. Por mucho tiempo la orza de harina no se vació ni la alcuza de aceite se agotó, según la palabra que había pronunciado el Señor por boca de Elías.

▶ Salmo responsorial (145)

R. *Alaba, alma mía, al Señor.*

El Señor mantiene su fidelidad perpetuamente, / hace justicia a los oprimidos, / da pan a los hambrientos. / El Señor liberta a los cautivos. R.

El Señor abre los ojos al ciego, / el Señor endereza a los que ya se doblan, / el Señor ama a los justos. / El Señor guarda a los peregrinos. R.

Sustenta al huérfano y a la viuda / y trastorna el camino de los malvados. / El Señor reina eternamente, / tu Dios, Sión, de edad en edad. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 9,24-28)

Cristo entró no en un santuario construido por hombres, imagen del auténtico, sino en el mismo cielo, para ponerse ante Dios, intercediendo por nosotros. Tampoco se ofrece a sí mismo muchas veces como el sumo sacerdote, que entraba en el santuario todos los años y ofrecía sangre ajena. Si hubiese sido así, tendría que haber padecido muchas veces, desde la fundación del mundo. De hecho, él se ha manifestado una sola vez, al final de los tiempos, para destruir el pecado con el sacrificio de sí mismo. Por cuanto el destino de los hombres es morir una sola vez; y después de la muerte, el juicio. De la misma manera, Cristo se ofreció una sola vez para quitar los pecados de todos. La segunda vez aparecerá, sin ninguna relación al pecado, para salvar a los que lo esperan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 12,38-44) (Versión abreviada)

En aquel tiempo, Jesús, estando sentado enfrente del tesoro del templo, observaba a la gente que iba echando dinero: muchos ricos echaban mucho; se acercó una viuda pobre y echó dos monedillas, es decir, un cuadrante. Llamando a sus discípulos, les dijo: «En verdad os digo que esta viuda pobre ha echado en el arca de las ofrendas más que nadie. Porque los demás han echado de lo que les sobra, pero esta, que pasa necesidad, ha echado todo lo que tenía para vivir».